

- Με τον Βαγγέλη Αυγουλά και την Αθηνά Κρητικού
- With Vaggelis Avgoulas and Athena Kritikou
- **Απομαγνητοφώνηση: Σελίδα 1 με 4 / Transcript: Page 4 till the end**

Απομαγνητοφώνηση

Ανδρική Φωνή: Είναι τα podcast του hoponinclusion.com

Αθηνά Κρητικού: Γεια σας, είμαι η Αθηνά Κρητικού, ιδρύτρια και πρόεδρος του Σ.Κ.Ε.Π. Σήμερα φιλοξενώ τον φίλο και συνεργάτη Βαγγέλη Αυγουλά. Ο Βαγγέλης Αυγουλάς είναι δικηγόρος, πρόεδρος της Α.Μ.Κ.Ε. "Με Άλλα Μάτια" και τακτικός εκπρόσωπος στην Ελλάδα της Διεθνούς Οργάνωσης VIEWS, για νέους με προβλήματα όρασης. Ο Βαγγέλης είναι εκ γενετής τυφλός.

Ανδρική Φωνή: Η διαχρονική ατζέντα της αναπηρίας: Τι έχει πραγματικά αλλάξει τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα για τα άτομα με αναπηρία;

Αθηνά Κρητικού: Βαγγέλη μου καλημέρα και σε ευχαριστώ πάρα πολύ που είσαι κοντά μας σήμερα.

Βαγγέλης Αυγουλάς: Ευχαριστώ πάρα πολύ κι εγώ για αυτή την πρόσκληση και εσένα προσωπικά και τον Σ.Κ.Ε.Π. Έχουμε ζήσει πολλά όμορφα πράγματα όλα αυτά τα χρόνια παρέα και ήθελα να είμαι κομμάτι αυτού του ελπιδοφόρου νέου κύκλου του Hop On Inclusion.

- Να 'σαι καλά Βαγγέλη μου. Δεν θα μπορούσαμε να ξεκινήσουμε το Hop On Inclusion χωρίς εσένα. Ένα θέμα που συζητιέται πολύ τον τελευταίο καιρό είναι το εθνικό σχέδιο για την αναπηρία. Θα ήθελα να μας εξηγήσεις τι είναι και τι αντίκτυπο έχει πρακτικά για τους ανθρώπους με αναπηρία και την οικογένειά τους.

- Είναι μία πολύ καλή ερώτηση για να πούμε το εξής. Στην Ελλάδα έχουμε γεμίσει πάρα πολλά κείμενα και νομοθετήματα, τα οποία είναι γραμμένα με μια δύσκολη γλώσσα, με μια πολυπλοκότητα πολλές φορές και δεν φτάνουν στον τελευταίο πολίτη και στο τελευταίο άτομο που το ενδιαφέρει και του ρυθμίζει τη ζωή το οποίο κείμενο, η οποία στρατηγική, η οποία νομοθεσία.

Ίσως λοιπόν και το εθνικό σχέδιο δράσης για την αναπηρία, που ξεκίνησε να συζητιέται δημόσια και ήρθε και στην ελληνική Βουλή ήδη από τα τέλη του 2020, κλείνει 2 χρόνια όπου να 'ναι, να μην έχει γίνει τόσο κατανοητό στους πάνω από ένα εκατομμύριο ανθρώπους με αναπηρία που ζούμε σε αυτή τη χώρα και στις οικογένειές μας και στους επαγγελματίες του χώρου της αναπηρίας και ευρύτερα στους εθελοντές και στους ευαισθητοποιημένους πολίτες. Με απλά λόγια είναι ένα κείμενο, ένα στρατηγικό πλάνο δράσης της χώρας που προβλέπει ανά υπουργείο και για όλους τους φορείς που είναι εποπτευόμενοι από κάτω ιεραρχικά από κάθε υπουργείο, ένα χρονοδιάγραμμα και πολλές δράσεις, με το χρονοδιάγραμμά τους η καθεμία, ώστε να βελτιωθούν οι συνθήκες ζωής των ανάπηρων ατόμων. Να έχουμε αυτό που λέει το εθνικό σχέδιο δράσης, την κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση. Αυτός είναι ο στόχος, λέει το νομοθέτημα αυτό. Από εκεί και πέρα πρέπει να ξέρουμε ότι έχουμε κάποιες εμβληματικές δράσεις, όπως το ότι υπάρχει μια, εθνική πλέον, ανεξάρτητη αρχή προσβασιμότητας, νομοθετημένη, και λειτουργεί ήδη. Γνωμοδοτεί προς το παρόν - θα τη θέλαμε λίγο πιο τολμηρή, με παραπάνω αρμοδιότητες, αποφάσεις, κυρώσεις, ίσως και νομοθετική δυνατότητα. Θα το δούμε, κάθε πράγμα στην εποχή του. Άλλη μια τελευταία δράση είναι το amea.gov.gr. Μια πλήρως προσβάσιμη ιστοσελίδα όπου η κυβέρνηση έχει συγκεντρώσει όλη τη νομοθεσία ομαδοποιημένα, κωδικοποιημένα και εκεί μπορεί κάθε ανάπηρο άτομο, ανάλογα με τη βαρύτητα της πάθησής του, την οποία αναπηρία έχει, την οποία βλάβη, να πάει να δει τι δικαιούται, τι λέει ο νόμος για αυτό, για τους δικούς του, για συγγενείς, για όσους έχουν προστατευόμενο μέλος ανάπηρο άτομο στην οικογένειά τους, και λοιπά. Πολλές τέτοιες δράσεις, που πρέπει όμως να τις νιώσουμε λίγο καλύτερα γιατί, τα λέγαμε και εκτός μικροφώνων Αθήνα, ότι εδώ ζούμε ακρίβεια, ζούμε ενέργεια, ζούμε αυξήσεις, ζούμε πόλεμο. Στην καθημερινότητα πρέπει να έρθουν παρεμβάσεις και δράσεις και καμιά φορά τα κείμενα, τα επικαιροποιεί και τα αναθεωρεί - θέλουμε, δεν θέλουμε - η ίδια η ζωή, οι συνθήκες, η κοινωνία, η οικονομική κατάσταση, οτιδήποτε ζούμε.

- Έχεις απόλυτο δίκιο Βαγγέλη και ένα από τα προβλήματα που εγώ βλέπω για το εθνικό σχέδιο για την αναπηρία, είναι ότι σαφέστατα αποτελεί μια μεγάλη πρόκληση και κάτι το οποίο δεν είχε γίνει μέχρι τώρα. Εντάξει;

- Το ζητούσε το αναπηρικό κίνημα, έχεις δίκιο.

- Το ζητούσε. Αλλά πρακτικά, αυτό δεν πρέπει να αφορά μόνο τα άτομα με αναπηρία και την οικογένειά τους. Δηλαδή πρέπει να γίνει ευρύτερα γνωστό, σε όλους τους Έλληνες πολίτες.

- Και εδώ γυρνάμε στη συνεργασία που έχουμε, και στην πρόταση που έχετε καταθέσει σαν Σ.Κ.Ε.Π., και έχουμε συνυπογράψει, για την εξοικείωση με την αναπηρία ως οργανωμένο θεσμοθετημένο μάθημα στα σχολεία.

- Ακριβώς.

- Θα θέλουμε και πολύ λιγότερα ρυθμιστικά κείμενα τότε, αν εκπαιδεύσουμε τους αυριανούς ενεργούς πολίτες.

- Μα, αυτό είναι το θέμα. Αυτή τη στιγμή το κράτος ή η κοινωνία των πολιτών παλεύει, ηλικιακά, με ομάδες σαν τη δική μου, δηλαδή άνω των 50-60. Το θέμα είναι να πιάσεις τα μικρά παιδιά. Τα μικρά παιδιά είναι σφουγγάρια, τα μικρά παιδιά δεν βλέπουν τη διαφορετικότητα, δηλαδή την έχουν ενταγμένη στη ζωή τους. Εμείς οι πιο μεγάλοι τους δίνουμε την ένδειξη της διαφορετικότητας, και τους το κάνουμε πιο δύσκολο.

- Είναι και οι παραστάσεις που έχουμε κάθε φορά γύρω μας. Δηλαδή πόσο δείχνει η τηλεόραση αναπηρία; Πόσες διαφημίσεις συμπεριλαμβάνουν ανάπηρα άτομα; Πόσες ταινίες; Μέχρι τώρα βλέπαμε, και οι γονείς και οι παππούδες των παιδιών που συζητάμε, σειρές όπου η αναπηρία ήταν ένα ατύχημα, ένα θλιβερό περιστατικό. Οδηγούσε αυτόν που του συνέβη η όποια βλάβη, σε αυτοκτονία ή ήταν οι κακοί των σειρών και του έργου.

- Ακριβώς.

- Άρα, έχουμε λίγο κι ένα θέμα προτύπων. Έτσι κι αλλιώς ζούμε στην προβολή της κανονικότητας που μας έχει επιβληθεί, και ακόμα και τα κινούμενα σχέδια των παιδιών μας, αν τα παρατηρήσουμε, δυστυχώς προβάλλουν ένα πρότυπο υπεράνθρωπων, ηρώων που μεταμορφώνονται, έχουν υπερδυνάμεις και δεν μπορεί να τους συμβεί τίποτα. Δεν θα δακρύνουν, δεν θα κλάψουν, δεν θα χάσουν, δεν θα βιώσουν καμία απώλεια, δεν θα ηττηθούν ποτέ. Όλα αυτά απλά σε μια περίεργη ψυχολογία, που είναι πολύ μακριά από την ανθρώπινη ποικιλομορφία που η ζωή μας επιφυλάσσει.

- Γι' αυτό και η λέξη «διαφορετικότητα», για μένα, είναι λάθος. Χρησιμοποιούμε τις λάθος λέξεις. Δεν θα πρέπει να μιλάμε για διαφορετικότητα, αλλά για μοναδικότητα. Διότι ήδη όταν λες για διαφορετικότητα, ο άλλος δεν είναι μαζί σου, δεν είναι κοντά σου. Και αυτό είναι κάτι που με ενοχλεί πάρα πολύ και πάει να πει ότι κοινωνικά έχουμε άλματα να κάνουμε για να εντάξουμε πρώτα απ' όλα στο μυαλό μας, στη φιλοσοφία μας, στην ψυχολογία μας, όλους τους ανθρώπους ενωτικά σε μια κοινωνία. Γι' αυτό και θα ήθελα να μου πεις πώς εσύ ερμηνεύεις την έννοια της προσβασιμότητας. Το λέω αυτό γιατί είναι μια λέξη που χρησιμοποιούμε κατά κόρον, αλλά πολύ λίγοι από εμάς γνωρίζουν όλες τις εκφάνσεις της. Προσβασιμότητα είναι μόνο οι ράμπες; Είναι μόνο να μπορώ να μπω σε ένα κτίριο; Όλο το πρόβλημα ξεκινάει από αυτό, για μένα. Τι είναι η προσβασιμότητα;

- Είναι πολύ σωστό και εγώ θα πάω ακριβώς σε αυτό που λέμε και στα σχολεία για να μιλάμε όλοι την ίδια γλώσσα εδώ, και να μείνει και κάτι όταν κλείσουμε αυτό το podcast, ότι προσβασιμότητα είναι το να είναι κάτι φιλικό σε όλες και όλους, ανεξαρτήτως της οποιασδήποτε ιδιαιτερότητας, με πάρα πάρα πολλή απλοποίηση. Δηλαδή να φτάνει η πληροφορία σε όλες και όλους, είτε μπορούν να διαβάσουν με τα μάτια τους ένα έντυπο ή έχουν άλλους τρόπους προσέγγισης. Όπως θα πούμε για τους τυφλούς ανθρώπους ότι, για παράδειγμα, χρησιμοποιούμε πάρα πολύ τις νέες τεχνολογίες και προσωπικά είμαι πολύ ενεργός στα Social Media, και ας μην έχω δει ποτέ την εικόνα και τη φωτογραφία που θα ανεβάσω, έχοντας ένα πρόγραμμα που ό,τι δείχνει η οθόνη μου, το κάνουμε αυτόματα φωνή.

Πρόγραμμα ανάγνωσης οθόνης λοιπόν. Μου δίνεις μια αφίσσα, μια πρόσκληση, τη σκανάρω και ακούω το κείμενο που είναι γραμμένο πάνω σε αυτή. Προσβασιμότητα είναι και ο δομημένος χώρος, όχι μόνο

οι ράμπες για τα αναπηρικά αμαξίδια, αλλά και τα ελεύθερα πεζοδρόμια, όχι μόνο για τα ανάπηρα άτομα, αλλά για όλα τα εμποδιζόμενα άτομα, ηλικιωμένους, εγκύους, γονείς με καρτσάκια μωρών και φυσικά, ψηφιακό περιβάλλον. Δεν γίνεται να μπαίνουμε σε ένα e-shop, που είναι πολύ σωστά για μας σαν πρωτοβουλία φτιαγμένα αυτά στη νέα εποχή. Ένας τυφλός άνθρωπος σε ένα ηλεκτρονικό κατάστημα κάθεται όση ώρα θέλει, δεν νιώθει ότι κουράζει κάποιον συνοδό, πλοηγείτε με τον τρόπο που περιέγραψα πριν, ακούει τα προϊόντα, ακούει τις τιμές, φτάνει να ολοκληρώσει μια παραγγελία - γιατί και εμείς έχουμε ισότιμη αγοραστική δύναμη σαν καταναλωτές με όσους δεν έχουν κάποια βλάβη - και όμως στο τελευταίο βήμα ολοκλήρωσης βγαίνει ένα παράθυρο και λέει "Πες μου ότι δεν είσαι ρομπότ: Γράψε ό,τι δείχνει η εικόνα", και αυτομάτως εκεί η επιχείρηση έχει κάνει μια πολύ μεγάλη ζημιά, έχει ταλαιπωρήσει παραπάνω έναν καταναλωτή με οπτική βλάβη. Αυτό έχει συζητηθεί δυσφημιστικά, και όχι διαφημιστικά, για την επιχείρηση αυτή και δείχνει μια προχειρότητα γιατί φαινόταν ότι όλα είναι φτιαγμένα συμπεριληπτικά, αλλά αυτό, εν τέλει, στο τελευταίο βήμα δεν ισχύει και δυστυχώς κρινόμαστε όλοι εκ του αποτελέσματος.

- Βαγγέλη μου σε ευχαριστώ πάρα πολύ. Τα θέματα είναι πολλά, δεν θίγονται σε ένα podcast, αλλά θα τα ξαναπούμε πολύ σύντομα.

Ανδρική Φωνή: Η απαιτητική ατζέντα της αναπηρίας, ή αλλιώς η επιτακτική ανάγκη για θεσμικές αλλαγές, τώρα.

Για να μη χάσετε κανένα επεισόδιο από τα podcast του Hop On Inclusion, ακολουθήστε μας στο Spotify, Google Podcast, Apple Podcast, Podbean, και φυσικά στο hoponinclusion.com.

Transcript

Male Voice: These are the www.hoponinclusion.com podcasts

Athena Kritikou: Hello, my name is Athena Kritikou, Founder and President of SKEP. Today I am hosting my friend and collaborator Vaggelis Avgoulas. Vaggelis Avgoulas is a lawyer, President of the A.M.K.E. "Me alla Matia" (With Other Eyes) and a regular representative in Greece of the International Organization VIEWS, for young people with visual impairments.

Male Voice: The timeless agenda of disability: What has actually changed in recent years in Greece for people with disabilities?

Athena Kritikou: Good morning Vaggelis and thank you very much for being with us today.

Vaggelis Avgoulas: Thank you very much for this invitation, you personally Athena and SKEP. We have experienced many beautiful things over the years together and I wanted to be part of this promising new endeavor of Hop On Inclusion.

- Thank you Vaggelis. We couldn't start Hop On Inclusion without you. One topic that has been talked about a lot recently is the National Disability Action Plan. I would like you to tell us what it is about and what is the practical impact on people with disabilities and their family.

- That's a very good question. Firstly, let me explain the situation. In Greece we have filled out and submitted many regulatory forms and legislations, which are written in a difficult and complex manner/language. As a result of this complexity, many times they do not reach the correct recipients, the people with disability who care about these matters and essentially regulate their lives.

So perhaps the National Disability Action Plan, which began to be publicly discussed and brought to the Greek Parliament at the end of 2020, nearly 2 years ago, has not yet been understood by the more than one million disabled people, their families, professionals in the field of disability, as well as volunteers and sensitized citizens. Simply put, it is a text, a strategic action plan that provides each ministry and all the bodies (that are supervised from below hierarchically by each ministry), a timetable of actions, with their respective schedule, to improve the living conditions of disabled people. The aim of the National Disability Action Plan is to promote social inclusion and integration. Beyond that, we need to know that we have some flagship actions, such as that there is now a national, independent accessibility authority, fully legislated, and it is already operational. It provides consultation for the time being - we would like it to be a little bolder, with more power, decision - making, sanctions, perhaps even a legislative possibility. We'll see, everything in its time. Another action is the site amea.gov.gr a fully accessible website where the government has gathered all the relative legislation, has grouped and coded and where every disabled person can, depending on the severity of his condition, find out what he is entitled to, what the law states about him/her, about relatives, about those who have a disabled person as a protected member of their family, etc. There are many such actions and legislations, but we must go looking for them, because as we discussed beforehand, Athena, our everyday life has been affected by the energy crisis, by the war, by increases in prices. In everyday life, interventions and actions must reflect such changes, so texts and legislations should be updated and revised.

- You are absolutely right, Vaggelis, and one of the problems I see in the National Disability Action Plan is that it is clearly a major challenge and something that has not been done so far.

- The disability movement was asking for the plan, you're right.

- Yes, it was asking for it. But in practice, this should not only concern people with disabilities and their family. In other words, the plan should become widely known to all Greek citizens.

- And now we return to the cooperation between our associations, and to the proposal that you have submitted as SKEP, and we have co-signed, for the establishment of a Disability Awareness Educational Program in schools.

- Exactly.

- Then we will need far fewer regulatory texts to educate tomorrow's active citizens.

- Well, that's the point. Now the state or civil society is struggling, in terms of age groups like mine, that is, over 50-60. The point is to inform the younger generation. Young children are like sponges, they don't see diversity, they have integrated it into their lives. We, the older generation, unfortunately convey the concept of diversity to them, making it more difficult.

- It's also the references we have around us. How often does tv show disability? How many ads include disabled people? How many movies? Until now the older generation has been watching tv series where disability was shown as an accident, a sad incident. It has shown it as a condition that is a source of pain, that has driven the disabled person to suicide, or disabled persons were seen as the villains of the series.

- Exactly.

- So, we have a bit of a pattern issue. In any case, we live in a world where normality is the main projection that has been imposed on us. Even the cartoons our children watch project a model of superhumans, heroes who transform, have superpowers where nothing can happen to them. They will not cry, they will not lose, they will not experience any loss, they will never be defeated. All this enables a peculiar psychology, which is far from the human diversity that life has in store for us.

- That's why the word "diversity", for me, is wrong. We use the wrong words. We should not be talking about diversity, but about uniqueness. Because when you talk about diversity, you label the disabled person, marginalizing him. And this is something that bothers me very much. It shows the steps we need to take as a society in order to integrate first and foremost our philosophy, our psychology, and all the people in a society. That is why I would like you to tell me how you interpret the concept of accessibility. I ask because it is a word that we use so often, but very few of us know its true meaning. Is accessibility only ramps? Is it just to be able to enter a building? For me, the whole problem starts with this...what is accessibility?

- You are absolutely right, and I will tell you exactly what we say to students so that we all speak the same language here. Accessibility is when something is user friendly for everyone, regardless of any particularity each person has, to put it simply. Either they can read a form with their own eyes or they have other ways of approaching it. We, the blind people, use new technologies very much and personally, I am very active on social media. Even though I have never seen the image and photo that I will upload, I have a program that automatically transforms whatever my screen displays into a voice. For example, when I receive an invitation, I can scan it and listen to the text written on it. Accessibility also refers to the buildings and spaces around us, not only the ramps for wheelchairs, but also the accessible sidewalks, not only for disabled people, but for all people that might experience some difficulty: the elderly, pregnant women, parents with baby strollers. Of course, we need to talk about the digital environment. A blind person in an online store can take as long as he wants and does not feel that he is tiring an escort. He/she navigates through the site, listens to the products, listens to the prices, reaches the completion of an order - because we also have equal purchasing power as consumers with those who do not have any disability - and yet in the last step of completion a window opens and says "Tell me you are not a robot: Write down what the picture shows". Here the business has made a huge mistake, not thinking of the consumer with visual impairment. The end result is that the consumer thinks he is in an inclusive environment but at the very end the site doesn't allow him to continue and unfortunately, we all are judged by this result.

- Dear Vaggelis, thank you very much. There are so many topics, and we don't have the time to discuss them all in one podcast, but we will talk again soon.

Male Voice: The crucial disability agenda and the imperative necessity for institutional changes!

To never miss an episode of the Hop On Inclusion podcasts, follow us on Spotify, Google Podcasts, Apple Podcasts, Podbean, and of course hophoninclusion.com.